

Ej sekretess

Remissvar

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2023-03-15	22FMV8555-2	1.3
	Dokumentnummer	Sida
		1(4)

Miljödepartementet
Kemikalieenheten

Er referens
Lisa Anfält Widlund

Ert datum	Er beteckning
2022-12-20	M2022/02345

FMV:s svar på Miljödepartementets remiss av EU Kommissionens förslag till ändringar i förordning (EG) 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP)

Bakgrund och utgångspunkt för remissvar

Försvarets materielverk (FMV) stödjer Försvarmakten med materielförsörjning under hela livscykeln från utveckling, upphandling, vidmakthållande och lagerhållning samt avveckling. Försvarmaktens verksamhet ställer speciella krav på den materiel som används. Materielen utvecklas just efter Försvarmaktens behov och saknar ibland civila motsvarigheter. Försvarmaktens verksamhet bygger dessutom på att förbereda sig för ett förhöjt säkerhetsläge, till exempel kris eller krig, och en sådan situation kan uppstå med mycket kort varsel. Detta innebär till exempel att Försvarmakten lagerför ammunition för att snabbt kunna omsätta den om situationen så kräver. Försvarmakten övar med materiel anpassad för skarpa krigssituationer, för att i så stor utsträckning som möjligt öva verkliga scenarier. Ur beredskapsperspektiv är det inte möjligt att lagerhålla olika uppsättningar av materiel utan endast materiel som är krigsduglig och kan användas i såväl fredstid som i kris- och krigstid lagerhålls.

FMV:s utgångspunkt för detta remissvar är den egna verksamheten samt den materiel och de tjänster som myndigheten levererar till Försvarmakten. FMV använder kemiska produkter och ammunition i provverksamheten. FMV ansvarar i enstaka fall för framtagande av säkerhetsdatablad och etiketter för importerade kemiska produkter.

FMV:s synpunkter avseende förslag på reviderad CLP-förordning

Förslaget till reviderad CLP-förordning fokuserar på tre delområden, nedan kommenteras varje delområde var för sig. FMV är överlag positiv till de föreslagna ändringarna som föreslås men har specifika synpunkter på de undantag som föreslås för ammunition.

1. Bättre identifiering och klassificering av farliga ämnen

FMV är positiv till införandet av nya faroklasser. Genom Försvarssektorns kriteriedokument har FMV i flera år arbetat med att fasa ut ämnen som ansetts vara PBT (persistenta, bioackumulativa

FMV

Försvarets materielverk

115 88 Stockholm

Besöksadress: Banérgatan 62

Tel: 08-782 40 00

Fax: 08-667 57 99

registrator@fmv.se

www.fmv.se

Org.nr: 202100-0340

VAT nr: SE202100-0340-01

och toxiska) samt vPvB (mycket persistenta och mycket bioackumulativa). Att det nu införs kriterier för hur ämnen ska kunna klassas enligt dessa egenskaper kommer underlätta myndighetens utfasningsarbete. FMV ser även positivt på införandet av övriga faroklasser för hormonstörande, PMT (persistenta, mobila och toxiska) och vPvM (mycket persistenta och mycket mobila) egenskaper.

2. Förbättrad kommunikation om kemiska faror

FMV är positiv till syftet med ändringsförslaget, dvs. att det ska bli lättare för användare av kemiska produkter att läsa och förstå riskerna med produkten. Det är också bra att kraven på utformning av etiketter anpassas till förpackningens utformning, till exempel genom att tillåta utvicksbara etiketter och anpassad information om utrymmet är begränsat.

FMV:s synpunkter på de undantag som föreslås införas gällande ammunition.

FMV är positiv till att undantag gällande märkning av ammunition införs. FMV vill dock understryka att såväl skälen som anges för undantagen samt själva lagförslagen gällande undantag för ammunition behöver förtydligas för att bli ändamålsenliga.

I **skäl (7)** anges att *"Ammunition som klassificeras som ett ämne eller en blandning ska vara försedd med en etikett som fästs på ytan av den förpackning som omedelbart innehåller ämnet eller blandningen (innerförpackningen), vilket vanligtvis är ammunitionshylsan."* Denna formulering blir missvisande då majoriteten av ammunition inte är klassificerad som ett ämne eller en blandning utan snarare utgörs av ett explosivt föremål. FMV föreslår därför en hänvisning till definitionerna av explosiva ämnen blandningar och föremål som framgår i avsnitt 2.1 i bilaga I. Vidare ska ammunitionshylsan **inte** ses som en innerförpackning utan ammunitionshylsan utgör en integral del av det explosiva föremål som ska förpackas. Skrivelser som antyder att ammunitionshylsan är en innerförpackning måste tas bort av uppenbara skäl.

FMV föreslår följande omskrivning av skäl (7) (tillägg i fet stil och strykningar är överstrukna):

*"Ammunition som **definieras som explosiva ämnen, blandningar och föremål enligt avsnitt 2.1 i bilaga I** klassificeras som ett ämne eller en blandning ska vara försedd med en etikett som fästs på ytan av den förpackning som omedelbart innehåller **det explosiva ämnet, blandningen eller föremålet** ~~ämnet eller blandningen (innerförpackningen), vilket vanligtvis är ammunitionshylsan~~. Att fästa en etikett på **ammunitionshylsan** kan ~~emellertid~~ leda till säkerhetsproblem för användaren eftersom etiketten skulle kunna störa den korrekta funktionen av ammunitionen och skada skjutvapnet. Det bör därför tillåtas att sådan ammunition får förses med en etikett som är fäst på nästa förpackningsskikt istället för innerförpackningen. Märket ammunition som uteslutande används av nationella försvarsstyrkor i stridszoner skulle dessutom, i specialfall, utgöra en oacceptabel säkerhetsrisk för last, soldater och personal om tillräcklig kamouflering inte kan garanteras. I sådana fall är det nödvändigt att föreskriva ett undantag från märkningskraven och tillåta alternativa sätt att förmedla faroinformationen."*

I **ändringsförslag (8) till förordningen** föreslås att artikel 23 ska kompletteras med en ny punkt **g)** enligt nedan:

"g) Ammunition enligt definitionen i artikel 1.1.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555, såvida den inte omfattas av definitionen av en vara i artikel 2.9 i denna förordning. Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 av den 24 mars 2021 om kontroll av förvärv och innehav av vapen (EUT L 115, 6.4.2021, s. 1)."*

Artikel 23 behandlar avvikelser från märkningskraven i särskilda fall och inkluderar redan i dagsläget punkt **e)** som anger att de särskilda märkningsreglerna i avsnitt 1.3 i bilaga I ska tillämpas på explosiva

ämnen, blandningar och föremål enligt avsnitt 2.1 i bilaga I, som släpps ut på marknaden i syftet att åstadkomma en explosiv eller pyroteknisk effekt. I enlighet med FMV:s dialog med Kemikalieinspektionen råder samsyn kring att ammunition faller under punkt **e)** vilket gör att tillägget i punkt **g)** inte tillför någon ny reglering. Vidare har punkt **g)** fått tillägget att avvikelserna inte gäller för ammunition som omfattas av definitionen av en vara (artikel 2 punkt 9). Ammunition som omfattas av definitionen av en vara omfattas dock av punkt **e)** vilket ytterligare bidrar till otydligheten kring lagstiftningens tillämpning.

FMV rekommenderar därför att ändringsförslag (8) stryks i sin helhet; ~~”g) Ammunition enligt definitionen i artikel 1.1.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555*, såvida den inte omfattas av definitionen av en vara i artikel 2.9 i denna förordning. Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 av den 24 mars 2021 om kontroll av förvärv och innehav av vapen (EUT L 115, 6.4.2021, s. 1).”~~

I **ändringsförslag (11) (c) till förordningen** föreslås att artikel 29 ska kompletteras med tillägg i form av punkt 4b som lyder som följer:

”4b. Genom undantag från artikel 17.1 ska det märkningskrav som anges i den artikeln inte tillämpas på förpackningar av ammunition som används av försvarsstyrkor i stridszoner eller transporteras till sådana zoner där märkning i enlighet med detta krav skulle innebära en oacceptabel säkerhetsrisk för lasten, soldaterna och personalen och tillräcklig kamouflering inte kan säkerställas.”

FMV föreslår att lydelsen *”i stridszoner eller transporteras till sådana zoner”* tas bort. Begreppet *”stridszon”* är svårt att definiera i tid och rum, till exempel fredsbevarande insatser där områden inte är definierade som stridszoner men där strider kan uppkomma plötsligt. Förslaget i sin ursprungliga form, där begreppet *”stridszoner”* används, tillåter inte Försvarsmakten att ha ammunition som är undantagen krav på märkning i lager i fredstid, för användning i händelse av krig. Detta får negativa konsekvenser för den operativa förmågan. FMV ser även en mycket stor logistisk utmaning med att lagerföra ammunition med etiketter som vid ett förhöjt säkerhetsläge, till exempel krigsutbrott, snabbt måste avlägsnas. EU:s försvarsmakter har sedan decennier tillbaka rutiner och regelverk för att hantera ammunition säkert för användaren samt vid transport. En CLP-märkning av ammunition adderar ingen ytterligare säkerhet för användaren, och inte heller vid transport då ADR-märkning ska finnas på yttre emballage.

FMV föreslår följande omskrivning av punkt 4b (tillägg i fet stil och strykningar är överstrukna):

”4b. Genom undantag från artikel 17.1 ska det märkningskrav som anges i den artikeln inte tillämpas på förpackningar av ammunition som används av försvarsstyrkor ~~i stridszoner eller transporteras till sådana zoner där~~ om märkning i enlighet med detta krav skulle innebära en oacceptabel säkerhetsrisk för lasten, soldaterna och personalen och tillräcklig kamouflering inte kan säkerställas.”

I **ändringsförslag 4) till bilaga I** föreslås att följande avsnitt ska läggas till som avsnitt 1.3.7:

”1.3.7 Ammunition.

För ammunition som klassificeras som ett ämne eller en blandning och som används med ett skjutvapen får märkningen finnas på mellanförpackningen istället för på innerförpackningen eller, om det inte finns någon mellanförpackning, på yttreförpackningen.”

FMV föreslår återigen en hänvisning till existerande definitioner av explosiva ämnen, blandningar och föremål som framgår enligt avsnitt 2.1 i bilaga I för att undantaget inte ska begränsas till enbart ämnen och blandningar. FMV föreslår även att formuleringen *”...och som används med ett skjutvapen”* stryks då detta begränsar undantaget till ammunition som avfyras från bärbara vapen med pipa, vilket är

Ej sekretess

Remissvar

Datum

2023-03-15

Diarienummer

22FMV8555-2

Ärendetyp

1.3

Dokumentnummer

Sida

4(4)

för snävt. Nationella försvarsstyrkor använder även ammunition som avfyras från vapensystem som är fast monterade på exempelvis fordon och fartyg, samt ammunition som inte avfyras från ett vapensystem, exempelvis handgranater.

FMV föreslår därför följande omskrivning av avsnitt 1.3.7 (tillägg i fet stil och strykningar är överstrukna):

"1.3.7 Ammunition.

*För ammunition som **definieras som explosiva ämnen, blandningar och föremål enligt avsnitt 2.1 i bilaga I** klassificeras som ett ämne eller en blandning och som används med ett skjutvapen får märkningen finnas på mellanförpackningen istället för på innerförpackningen eller, om det inte finns någon mellanförpackning, på yttreförpackningen."*

3. Säkerställa att reglerna efterlevs

FMV har inga kommentarer på dessa ändringsförslag.

I den slutliga handläggningen har miljöchef Robert Westlund, miljösamordnare Hanna Jonsson, miljösamordnare Tina Branting och chefsingenjör Per Cederberg deltagit. Robert Westlund har varit föredragande.

Försvarets materielverk

Gustaf Fahl

Teknisk Direktör / Chef Systemledningsavdelningen

Sändlista

Miljödepartementet (via e-post till m.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till m.ke@regeringskansliet.se)

Försvarsdepartementet (via e-post till mathias.fredriksson@regeringskansliet.se och patrik.asplund@regeringskansliet.se)

Kopia till

Arkiv (original)

Ledningsstaben

VerkO Flyg

VerkO Log

VerkO T&E

VerkO Armé

VerkO Led

VerkO Marin